

Sotsiaalministri määruse „Sotsiaalkaitseministri ja terviseministri 22. oktoobri 2024. a määruse nr 42 „Sotsiaal- ja tervisevaldkonna vabaühenduste toetamine“ muutmise“ seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Muudatustega täpsustatakse ja korrastatakse toetusskeemi, sealhulgas vähendatakse toetatavate valdkondlike programmide arvu ja ulatust ning suunatakse toetus selgemalt prioriteetsetesse valdkondadesse. Muudatuse eesmärk on tagada piiratud rahaliste vahendite suunamine tegevustesse, millel on suurim mõju valdkondlike eesmärkide saavutamisele.

Toetatavate programmide fookuse kitsendamine on tingitud riigieelarve vahendite vähenemisest. Määruses kirjeldatud programmide rahastamine toimub vastavalt eelarvelistele võimalustele ka kitsendatud fookuste olukorras. Sellest tulenevalt on vajalik keskenduda toetuste andmisel enam prioriteetsetele tegevustele ja sihtrühmadele.

Muudatusega täiendatakse määrust võimalusega anda erandjuhtudel toetust taotlusvooru korraldamata. Avatud taotlusvoor jääb toetuse andmise üldreegliks. Otsetoetuse kasutamine võib olla põhjendatud olukorras, kus Sotsiaalministeeriumi analüüsi põhjal on programmi eesmärgi saavutamiseks üks võimalik elluviija või kui eesmärgi saavutamiseks on vajalik kaasata kõik asjakohased elluviijad ning tegelik konkurents puudub.

Sellisel juhul ei anna avatud taotlusvoor täiendavat sisulist väärtust ega muuda toetuse saaja valikut sisuliselt erinevaks, kuid toob kaasa täiendava menetluse nii riigile kui ka taotlejale. Otsetoetuse võimalus aitab vältida olukordi, kus sisuliselt ette teada tulemusega taotlusvoor korraldatakse üksnes menetlusliku vorminõude täitmiseks.

Otsetoetuse regulatsiooni lisamise eesmärk ei ole vähendada toetuse andmisega seotud nõudeid ega menetlusi. Ka otsetoetuse puhul tuleb tagada toetuse andmise põhjendus, läbipaistvus, võrdne kohtlemine ja kontrollitavus. Muudatuse eesmärk on võimaldada erandjuhtudel kasutada proportsionaalset menetlust olukorras, kus analüüsi tulemusel on tuvastatud, et avatud taotlusvooru korraldamine ei annaks programmi eesmärkide saavutamisele täiendavat sisulist väärtust. See võimaldab keskenduda toetuse andmise sisulisele põhjendatusele, kavandatavate tegevuste kvaliteedile ja tulemuste saavutamisele, säilitades samal ajal kõik olulised kontrollimehhanismid.

1.2. Määruse ettevalmistajad

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi strateegia ja arendusosakonna strateegilise planeerimise juht Maris Mälzer (maris.malzer@sm.ee), laste ja perede osakonna juhataja Helen Meumers (helen.meumers@sm.ee), laste ja perede osakonna projektijuht Kadri Kasterpalu (kadri.kasterpalu@sm.ee), laste ja perede osakonna poliitikajuht Birgit Siigur (birgit.siigur@sm.ee), vaimse tervise osakonna juhataja Anne Randväli (anne.randvali@sm.ee), rahvatervise osakonna tervisekäitumise poliitika juht Brigitta Õunmaa (brigitta.ounmaa@sm.ee), hoolekande osakonna sotsiaaltöö korralduse poliitika juht Gerda Kiipli-Hiir (gerda.kiipli-hiir@sm.ee), hoolekande osakonna nõunik Ketri Kupper (ketri.kupper@sm.ee), hoolekande osakonna nõunik Maarja Seppel (maarja.seppel@sm.ee) ja hoolekande osakonna nõunik Pille Lumi (pille.lumi@sm.ee). Määruse juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Piret Eelmets (tel 626 9128, piret.eelmets@sm.ee).

1.3. Märkused

Määrus on seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses, kuid võrreldes kehtiva määrusega uusi andmete kogumise ja töötlemise võimalusi ette ei nähta, seega algses määruse seletuskirjas esitatud mõjuhinnangut ei korrata.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Punktiga 1 täpsustatakse sõltuvuskäitumise programmi nimetust, et see vastaks täpsustatud skoobile ja võimaks projektide raames tegeleda ka valdkonna huvikaitse edendamiseks.

Punktiga 2 muudetakse määruse § 1 lõiget 2, millega vähendatakse toetatavate valdkondlike programmide arvu.

Muudatus on tingitud strateegilise partnerluse toetamiseks kasutada olevate vahendite vähenemisest ning vajadusest kohandada toetuskeemi olemasolevate ressurssidega. Piiratud rahaliste võimaluste tingimustes on vajalik seada selgemaid prioriteete, vähendada tegevuste killustatust ning koondada toetused valdkondadesse, kus strateegilisel partnerlusel on hinnanguliselt suurim mõju valitsemisala eesmärkide saavutamisele. Programmide loetelu korrastamisel on lähtutud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala strateegilistest eesmärkidest ning arvestatud asjaoluga, et osa valdkondade eesmärke toetatakse ka teiste meetmete ja rahastusallikate kaudu.

Punktiga 3 täpsustatakse programmi nimetust koondades varasemalt erinevate programmide all laiali olnud laste ja perede teemad ühte programmi.

Punktiga 4 täpsustatakse sotsiaaltöö valdkonnaga seotud programmi nimetust.

Punktiga 5 täpsustatakse puudega inimeste programmi nimetust täiendades seda ka krooniliste haigete sihtrühmaga.

Punktiga 6 täiendatakse toetuse andja mõistet. Muudatus on vajalik seoses otsetoetuse regulatsiooni lisamisega. Senine sõnastus eeldab toetuse andmist üksnes taotlusvooru ja taotluse rahuldamise otsuse alusel. Kuna luuakse võimalus anda toetust ka taotlusvooru korraldamata, täiendatakse toetuse andja mõistet nii, et see hõlmaks ka olukorda, kui toetust antakse otsustuskorras ministri otsusega. Toetuse andja terminis lisatakse otsetoetuse andmise otsustamise erisus, mille kohaselt otsetoetuse andmise otsustamine, sealhulgas vajadusel otsuse muutmine, jääb Sotsiaalministeeriumi pädevusse. Samas otsetoetuse andmise otsuse täitmisega seonduv jääb endiselt RTK tegevuseks, nii nagu see on avatud taotlusvoorude projektide puhul. See tähendab, et toetuse kasutamise aruannete kontrollimine, toetuse väljamaksete tegemine ja põhjendatul juhul toetuse tagasinõudmine on endiselt RTK pärusmaa.

Punktiga 7 täpsustatakse sõltuvuskäitumise vähendamise huvikaitse programmi ning vaimse tervise huvikaitseprogrammi eesmärke, toetatavaid tegevusi ja eritingimusi. Muudatuste eesmärk on viia programmid kooskõlla uuendatud fookusega ning tagada, et toetatavad tegevused toetaksid senisest selgemalt valdkondlikke prioriteete ja poliitikaeesmärke.

Sõltuvuskäitumise vähendamise huvikaitse programmis keskendutakse senisest selgemalt alkoholist, tubakast ja teistest sõltuvuskäitumistest tulenevate kahjude vähendamisele ning tõenduspõhise poliitikakujundamise toetamisele. Programmi fookus suunatakse ravi- ja tugiteenuste arendamise kõrval enam huvikaitsele, teadlikkuse kasvatamisele ning valdkondlike osapoolte kaasamisele.

Vaimse tervise huvikaitse programmi muudatuste eesmärk on koondada piiratud ressursside tingimustes toetus tegevustele, millel on kõige suurem mõju vaimse tervise valdkonna arengule ja vaimse tervise murede ning psüühikahäiretega inimeste huvikaitse tugevdamisele.

Programmi kaudu toetatakse valdkondlikku huvikaitset teostavate organisatsioonide võimekust osaleda poliitikakujundamises, koondada sihtrühmade vajadusi ning kujundada tõenduspõhiseid ettepanekuid poliitikakujunduseks.

Samuti toetatakse tegevusi, mis aitavad suurendada elanikkonna teadlikkust vaimsest tervisest, parandada kvaliteetse ja tõenduspõhise teabe kättesaadavust ning vähendada häbimärgistamist abi otsimisel.

Programmi eesmärkide saavutamine eeldab, et taotlejal ja partneritel on varasem kokkupuude sõltuvuskäitumise, uimastitarvitamise, vaimse tervise, rahvatervishoiu või nendega seotud valdkondadega ning kogemus huvikaitsetegevuses. Nõude eesmärk on tagada, et toetust saavatel organisatsioonidel on olemas valdkondlik kompetents, toimivad koostöösuhted ning võimekus osaleda poliitikakujundamises ja esindada sihtrühmade huve.

Kogemuse olemasolu hinnatakse taotluses esitatud andmete põhjal. Kogemust võivad tõendada muu hulgas organisatsiooni varasemad projektid ja tegevused, tegevusaruanded, osalemine valdkondlikes võrgustikes, koostöö erinevate osapooltega, poliitikakujundamises osalemine, esitatud seisukohad või ettepanekud ning muud asjaolud, mis võimaldavad hinnata taotleja või partneri varasemat tegutsemist asjaomases valdkonnas või huvikaitsetes.

Punktiga 8 tunnistatakse kehtetuks programmid ja nendega seotud sätted, mille raames ei ole edaspidi kavandatud toetusi anda. Muudatus tuleneb vajadusest kohandada toetusskeem olemasolevate eelarvevõimalustega ning suunata ressursid valdkondadesse, mille mõju strateegiliste eesmärkide saavutamisele on suurim ja kuhu vahendeid suunatakse vastavalt eelarvelistele võimalustele.

Riigieelarve võimaluste vähenemise tõttu ei ole võimalik jätkata kõigi seniste programmide rahastamist varasemas mahus. Seetõttu on vajalik keskenduda prioriteetsetele tegevustele ning vähendada toetatavate programmide arvu. Otsuste tegemisel on lähtutud Sotsiaalministeeriumi valitsemisala strateegilistest eesmärkidest ning arvestatud ka asjaoluga, et osa tegevusi rahastatakse või toetatakse teiste meetmete kaudu. Silmas tuleb pidada, et praeguses määruuses sisalduvaid programmilisi suundi saab rakendada samuti üksnes rahaliste vahendite olemasolul ja eelarvevõimaluste piires.

Muudatuste tulemusena lõpetatakse sisuliselt üksnes tervisliku toitumise ja liikumise programm. Selle valdkonna olulisus ei ole vähenenud, kuid võrreldes teiste strateegilise partnerluse programmidega on tegemist valdkonnaga, mille eesmärkide saavutamiseks kasutatakse ka muid rahastus- ja sekkumisvõimalusi. Programmi väljajätmine tuleneb vajadusest seada piiratud ressursside tingimustes prioriteete ning keskenduda valdkondadele, kus strateegilise partnerluse toetusel on hinnanguliselt kõige suurem lisandväärtus.

Samuti ei tähenda programmi olemasolu määruuses automaatselt, et selle raames kuulutatakse välja taotlusvoor või antakse otsetoetust. Määrus loob võimaluse toetuse andmiseks, kuid konkreetsete programmide rahastamine sõltub igal aastal riigieelarvelistest võimalustest ja valdkondlikest prioriteetidest. Programmide loetelu ei ole käsitatav püsiva rahastamiskohustusena ning seda on võimalik vastavalt muutuvatele vajadustele ja prioriteetidele tulevikus täiendada või muuta.

Punktiga 9 täpsustatakse elanikkonna esmaabioskuste programmi eesmärgi, toetatavaid tegevusi ja eritingimusi. Muudatused aitavad tagada programmi tegevuste selgema seose programmi eesmärkidega ning toetavad koostöö jätkumist esmaabioskuste õpet ja koolitusi korraldavate organisatsioonide vahel.

Muudatuse eesmärk on keskenduda programmis tegevustele, millel on suurim mõju elanikkonna esmaabioskuste parandamisele ning kriisideks valmisoleku suurendamisele. Programmi raames jätkatakse üleriigilise koostöövõrgustiku arendamist ning toetatakse tegevusi, mis aitavad suurendada inimeste teadmisi ja oskusi esmaabi andmisel.

Tingimuste täpsustamise eesmärk on tagada selgem seos programmi eesmärkide, tegevuste ja oodatavate tulemuste vahel ning luua eeldused tegevuste järjepidevaks elluviimiseks.

Punktiga 10 täpsustatakse laste ja perede programmi eesmärke, toetatavaid tegevusi ja eritingimusi. Muudatuste eesmärk on koondada piiratud ressursside tingimustes laste, perede, laste õiguste ja laste kaasamisega seotud tegevused ühtse programmi alla ning tagada nende terviklik käsitlemine. Programm keskendub laste ja perede heaolu toetamisele, laste õiguste edendamisele ning laste ja perede vajaduste süsteemsele koondamisele ja esindamisele poliitikakujundamises.

Muudatusega luuakse varasemast tugevam seos laste ja perede heaolu, laste õiguste kaitse ning laste osaluse edendamise vahel. See aitab vähendada tegevuste killustatust ja dubleerimist ning võimaldab kasutada olemasolevaid ressursse tõhusamalt.

Programmi kaudu toetatakse tegevusi, mis aitavad tugevdada laste ja perede heaolu mõjutavate organisatsioonide koostööd, suurendada teadlikkust laste õigustest ja laste ning perede vajadustest ning toetada tõenduspõhiste ettepanekute kujundamist laste ja perede olukorra parandamiseks. Muudatus aitab tagada, et laste ja perede vaade oleks senisest süsteemsemalt esindatud nii poliitikakujundamises kui ka avalikes aruteludes.

Taotlejalt eeldatakse varasemat kogemust laste ja perede valdkonnas tegevuste elluviimisel, sihtrühmadega töötamisel ja valdkondliku koostöö korraldamisel üleriigilise katus- või võrgustikorganisatsioonina. Nõude eesmärk on tagada, et toetust saaval organisatsioonil on olemas valdkondlik teadmine, toimivad koostöösuhted ning võimekus koondada ja esindada sihtrühmade vajadusi üleriigilisel tasandil.

Kogemuse olemasolu hinnatakse taotluses esitatud andmete põhjal. Kogemust võivad tõendada muu hulgas varasemate projektide ja tegevuste kirjeldused, tegevusaruanded, koostöövõrgustike või koostööplatvormide eestvedamine, liikmeskond või partnerite ring, osalemine valdkondlikes töögruppides ning muud asjaolud, mis võimaldavad hinnata taotleja varasemat tegutsemist laste ja perede valdkonnas.

Punktiga 11 täpsustatakse sotsiaaltöö edendamise programmi, vanemaealiste huvikaitse programmi, suitsiidiennetuse programmi ning puudega ja kroonilise haigusega inimeste huvikaitse programmi eesmärke, toetatavaid tegevusi ja eritingimusi.

Sotsiaaltöö edendamise programmi muudatuste eesmärk on toetada sotsiaalvaldkonna töötajate professionaalset arengut, tugevdada valdkondlikku huvikaitset ning parandada sotsiaaltöö nähtavust ja mainet ühiskonnas. Sätestatakse toetatava tegevusena sotsiaalvaldkonna põhikutsealade edendamine ja sotsiaalvaldkonnas töötamise maine parandamine. Tegevuse eesmärk on väärtustada sotsiaalvaldkonna töötajate professionaalset panust, suurendada valdkonna nähtavust ning toetada ühiskonnas arusaama sotsiaalvaldkonna töö vajalikkusest ja mõjust.

Toetatavate tegevuste hulka kuuluvad muu hulgas põhikutsealade tutvustamine ja populariseerimine, valdkonna positiivse kuvandi kujundamine ning tunnustuskonkursi ja tunnustusürituse korraldamine koos preemiate maksmisega. Tunnustamise kaudu tõstetakse esile sotsiaalvaldkonna töötajate, asutuste ja koostööpartnerite häid praktikaid ning märgatakse valdkonnas tehtavat tööd laiemalt.

Võimaldatakse toetada ka muid programmi eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi tekitades piisav paindlikkus olukordades, kus eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused ei mahu täielikult punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste alla, kuid on nendega sisuliselt seotud ja toetavad programmi eesmärki.

Sellised tegevused peavad täiendama huvikaitse, valdkondliku esindamise, põhikutsealade edendamise või mainekujunduse tegevusi ega tohi asendada eraldi rahastatavaid projekte või toetuse saaja tavapäraseid üldkulusid, mis ei ole programmi eesmärgiga otseselt seotud.

Vanemaealiste huvikaitse programm keskendub vanusesõbraliku ühiskonna kujundamisele ning vanemaealiste huvide esindamisele riiklikul ja kohalikul tasandil. Programmis toetatakse tegevusi, mis aitavad koondada vanemaealiste vajadusi ja seisukohti, tugevdada nende osalemist ühiskonnaelus ning suurendada vanemaealiste huvikaitse organisatsioonide koostöövõimekust.

Arvestades Eesti rahvastiku vananemist ning vanemaealiste osakaalu suurenemist ühiskonnas, on oluline tagada nende sihtrühmade süsteemne kaasamine poliitikakujundamisse ning toetada eri tasandi koostöövõrgustikke, mis aitavad kujundada vanemaealiste vajadusi arvestavat elukeskkonda ja teenuseid.

Suitsiidiennetuse programmi muudatustega jätkatakse keskendumist enesetappude ja enesetapukatsete ennetamisele, suurendades valdkondlikku koostööd, teadlikkust ja tugivõimaluste kättesaadavust. Programmist toetatakse muu hulgas tegevusi, mis aitavad kaasa suitsiidiennetuse poliitika arendamisele, spetsialistide pädevuse ja valdkondliku võimekuse arendamisele ning suitsiidiohvrite lähedaste toetamisele.

Programmil on oluline roll ka vastutustundliku suitsiiditeemalise meediakajastuse edendamisel ning ühiskondlike hoiakute mõjutamisel. Tegevused toetavad rahvastiku tervise arengukavas seatud eesmäärke ning aitavad vähendada enesetappudega seotud tervise- ja sotsiaalseid mõjusid nii üksikisikule, lähedastele kui ka ühiskonnale tervikuna.

Puudega inimeste ja kroonilise haigusega inimeste huvikaitse programmi muudatustega täpsustatakse programmi nimetust, toetatavaid tegevusi ja eritingimusi, et viia need paremini kooskõlla programmi tegeliku sihtrühma, senise rakenduspraktika ja rahastusvõimalustega. Programmi nimetuses tuuakse selgemalt esile kroonilise haigusega inimesed, kuna programmi tegevused ja kasusaajad hõlmavad nii puudega kui ka kroonilise haigusega inimesi.

Toetatavate tegevuste ja eritingimuste sõnastust täpsustatakse, koondades nõustamise ja õigusabi ühe tegevuse alla ning tuues selgemalt esile poliitikakujundamist toetava sisendi kogumise. Võrreldes kehtiva määrusega ei ole hoolduskoormusega inimeste toetamine ja selleks loodud veebilahenduse haldamine enam eraldi strateegilise tegevusena välja toodud. Omastehooldus lisatakse ühe huvikaitse valdkonnana. Muudatuse eesmärk on eristada selgemalt huvikaitselisi tegevusi veebilahenduse ja sellega seotud teenus- ning arendustegevustest. Samuti vähendatakse kommunikatsiooni- ja kaasamisnõudeid ning sisutegevustesse suunatava eelarve osakaalu nõuet, et viia need kooskõlla programmi mahu, fookuse ja tegelike elluviimise võimalustega.

Punktiga 12 lisatakse määrusesse 5¹. peatükk, milles sätestatakse toetuse taotlusvooru korraldamata andmise alused, otsustamise menetlus ning Sotsiaalministeeriumi ja RTK ülesannete jaotus.

Otsetoetus on erand avatud taotlusvooru üldreeglist. Selle kasutamise eelduseks on, et avatud taotlusvooru korraldamine ei ole konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades põhjendatud. Samas otsetoetust saav projekt peab vastama määruse peatükis 4 sätestatud

asjaomase programmi, mille suhtes otsetoetust kavandatakse anda, tingimustele. Määruses nimetatud programmid on kujundatud kooskõlas Sotsiaalministeeriumi valitsemisala arengudokumentidega (määruse § 4). Seega on otsetoetus samuti projektipõhine ja ajaliselt piiritletud. Toetusega rahastatakse konkreetses taotluses ja ministri käskkirjas määratletud tegevusi ning tulemusi, arvestades, et toetuse abikõlblikkuse ja väljamaksmise eeldused on samad, mis avatud vooru projektide puhul – toetuse maksmine toimub vaid taotluses nimetatud tulemuste tõendamisel.

Otsetoetuse andmise vajadust analüüsib Sotsiaalministeerium, kes esitab analüüsi komisjonile. Komisjon hindab analüüsi alusel, kas määruses sätestatud otsetoetuse andmise eeldused on täidetud, ning teeb ettepaneku otsetoetuse menetluse algatamiseks või algatamata jätmiseks.

Komisjoni ettepaneku alusel esitab võimalik toetuse saaja Sotsiaalministeeriumile toetuse taotluse. Taotluses kirjeldatakse projekti eesmärgid, tegevused, oodatavad tulemused, näitajad, eelarve, elluviimise periood ja muud programmi tingimuste hindamiseks vajalikud asjaolud vastavalt ministeeriumi poolt edastatud taotluse vormile.

Sotsiaalministeerium teeb enne toetuse andmise otsust taotleja ja taotluse vastavuskontrolli. Ministeerium kontrollib projekti vastavust määruse ja asjaomase programmi tingimustele, tegevuste ja eelarve põhjendatust, kavandatavate kulude abikõlblikkust ning esitab nõuetele vastava taotluse hindamiseks komisjonile. Vastavalt hindamise tulemusele teeb komisjon ministrile ettepaneku, kas anda toetust või jätta andmata.

Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) ülesanded algavad pärast ministri poolt toetuse andmise käskkirja andmist. Ministeerium edastab RTK-le käskkirja ja muud rakendamiseks vajalikud dokumendid. RTK menetleb aruandeid ja väljamakseid, kontrollib toetuse kasutamist ning teeb oma pädevuse piires tagasinõudmisega seotud toiminguid samadel alustel nagu avatud taotlusvooru projektide puhul.

Punktidega 13 ja 14 tunnistatakse kehtetuks toetuse tagasinõudmisega seotud sätted, sest vastav regulatsioon on [riigieelarve seaduse](#) §-s 55¹.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega, välja arvatud juhul, kui toetuse andmine on käsitatav vähese tähtsusega abina.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatustel on eelkõige mõju avaliku sektori ressursikasutuse tõhususele ja toetussüsteemi sihipärasusele.

Toetatavate programmide fookuse täpsustamine võimaldab kasutada piiratud eelarvevahendeid efektiivsemalt. Muudatus aitab tagada, et olemasolevad ressursid suunatakse tegevustesse, millel on suurim mõju valdkondlike eesmärkide saavutamisele. Selline lähenemine on vajalik olukorras, kus riigieelarve võimalused on vähenenud ning täiendavaid vahendeid on suunatud teiste strateegiliste prioriteetide, eelkõige riigikaitse tugevdamise katteks.

Otsetoetuse menetluse eesmärk ei ole vähendada toetuse andmisega seotud nõudeid ega menetlusi. Muudatuse eesmärk on võimaldada vältida avatud taotlusvooru korraldamist olukorras, kus analüüsi põhjal puudub tegelik konkurents, säilitades samal ajal toetuse andmise põhjendatuse, projektipõhisuse, läbipaistvuse ja kontrollitavuse.

Pädevuste selge eristamine otsetoetuse andmise otsustamisel ja toetuse kasutamise kontrollimisel vähendab rakendusriske. Sotsiaalministeerium vastutab otsetoetuse vajaduse sisulise põhjendamise, taotleja ja projekti hindamise ning toetuse andmise otsuse tegemise eest. RTK ülesanne on pärast toetuse andmise otsust toetuse väljamaksmine, aruannete menetlemine ja toetuse kasutamise kontrollimine, vajadusel maksete peatamise või finantskorrektsiooni otsuse tegemine.

Mõju sihtrühmadele on pigem positiivne, kuna toetatavate tegevuste elluviimine muutub sihipärasemaks ja järjepidevamaks. Samas võib teatud valdkondades väheneda rahastatavate tegevuste maht, mis tuleneb eelarvevõimaluste vähenemisest ja prioriteetide ümberkujundamisest.

Oluline mõju keskkonnale, majandusele, riigi julgeolekule ja välissuhetele puudub.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused ja vajalikud kulud ning määruse rakendamise eeldatavad tulud

Muudatustega korrastatakse programmide sisu ja lisatakse otsetoetuse menetlus. Muudatuste rakendamine ei too riigieelarvele kaasa lisakulusid, sest toetusi antakse selleks eraldatud eelarvevahendite piires. Toetust antakse riigieelarve strateegiaga vabaühenduste rahastamiseks eraldatud eelarve alusel avatud taotlusvooru raames. RTK toetuse andjana korraldab määruuses nimetatud teemadel avatud taotlusvooru, kui Sotsiaalministeeriumi eelarve seda võimaldab ja ministeerium teeb ettepaneku taotlusvooru avamiseks. Taotlusvoorud toimuvad üldjuhul teisel poolaastal.

Otsetoetuse korral viib taotleja ja taotluse vastavuskontrolli ning projekti sisulise hindamise läbi Sotsiaalministeerium. Toetuse andmise otsustab valdkonna eest vastutav minister. Pärast toetuse andmise otsuse tegemist edastab Sotsiaalministeerium otsuse ja projekti rakendamiseks vajalikud dokumendid RTK-le, kes korraldab toetuse väljamaksed ning kontrollib toetuse kasutamist ja projekti tulemuste saavutamist.

Ülesannete jaotus ei anna RTK-le pädevust hinnata, kas otsetoetuse kasutamine avaliku taotlusvooru asemel oli poliitikaeesmärkidest lähtudes põhjendatud, ega valida võimalikku toetuse saajat. Need hinnangud annab ja nende eest vastutab Sotsiaalministeerium.

Toetuse saajale kaasneb omafinantseeringu kohustus vähemalt 1% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest ehk kindlasummalisest maksest. Taotluses võib ette näha suurema omafinantseeringu määra.

Määruse rakendamisega tulusid ette näha ei ole.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Määruse koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu koostööstamiseks Rahandusministeeriumile ning e-posti teel arvamuse avaldamiseks RTK-le, Vabaühenduste Liidule ja organisatsioonidele, kes on Sotsiaalministeeriumi strateegilised partnerid. Laekunud ettepanekutele on ministeeriumi poolt koostatud vastused, mis kajastuvad märkustega arvestamise tabelis.